



basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING

GRAAD 9

AFRIKAANS HUISTAAL

STEL 3: 2012 MODELVRAE

MEMORANDUM



**JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING
STEL 3
GRAAD 9 AFRIKAANS HUISTAAL
MODELVRAE MEMORANDUM**

- 1.1 C/om pret met die rekenaar te hê (1)
- 1.2 ONWAAR
dit is om die leser se aandag te trek/om die advertensie interessanter te maak /om sekere aspekte van die advertensie te beklemtoon. (2)
- 1.3 dit is om die leser se aandag te trek/om die advertensie interessanter te maak/om sekere aspekte van die advertensie te beklemtoon. (1)
- 1.4 verskillende lettergroottes/verskillende lettertipes/prentjies/foto's (1)
- 1.5 C/hulle vorder vinniger as hul klasmaats. (1)
- 1.6 NEE
Dit wys hoe vinniger hulle as hul klasmaats vorder. (2)
- 1.7 Hulle vorder beter as hulle klasmaats (2)
- 2.1 ONWAAR
"die meeste pryse" (2)
- 2.2 geld in 'n resessie is skaars/in 'n resessie het mense dit nie breed nie, en ouers waardeur 'n winskopie – anders sou hulle dit nie kon bekostig nie (2)
- 2.3 NEE
"Vir tuisonderwys of aanvulling vir skool." (1)
- 2.4 C/webwerf en rekenaarprogramme (1)
- 2.5 JA
Ek wil graag beter op skool vaar/Dit lyk interessant/opwindend ens./Ek sukkel op skool en wil graag hulp hê/verlang hulp.

NEE
My ouers kan dit nie bekostig nie/dis te duur (2)

- 2.6 Doeltreffend
Dit spoor 'n mens aan om die materiaal te koop (aanvaar enige toepaslike antwoord).
Nie doeltreffend nie.
Ons het alreeds sulke goed by die skool
Ouers sukkel alreeds om skoolfonds te betaal en kan dit glad nie bekostig nie.
Ek stel nie belang in skool nie. (Aanvaar enige toepaslike antwoord). (2)
- 2.7 Dit is die beste produk op die mark/wat te koop is. (2)
- 2.8 B/alliterasie (1)
- 2.9 alliterasie (1)
- 3.1 C/kan dan harder werk en nuwe idees uitdink (1)
- 3.2 Tevrede werknemers kan harder werk en nuwe idees uitdink. (1)
- 3.3 ONWAAR
Dromerige seeblou het 'n kalmerende invloed op werknemers en kliënte. (2)
- 3.4 FEIT
Wetenskaplike navorsing dui daarop dat kleur verandering in 'n mens se gemoedstemming kan meebring. (2)
- 3.5 B/kleur beïnvloed diensgehalte en produktiwiteit. (1)
- 4.1 Hoenders moet eiers lê en melkbeeste moet melk produseer. (1)
- 4.2 D/eiers te lê en melk te produseer. (1)
- 4.3 Produktiwiteit. Wanneer lêhenne eiers lê en melkbeeste melk gee, is hulle produktief, nie kreatief nie. (2)
- 4.4 WAAR
“ alhoewel kreatiwiteit seker nie in hierdie gevalle nodig is nie!” (2)
- 4.5 produktiwiteit (1)
- 5.1 rooi (1)
- 5.2 A/liefde, passie en feestelikheid. (1)
- 5.3 rooi (1)
- 5.4 Rooi word geassosieer met gevoelens wat nie een bevorderlik sal wees vir motivering om te werk nie. (2)
- 5.5 WAAR “roukleur” (2)

- 6.1 kalmte
terneergedruktheid (2)
- 6.2 D/Sagte groen kan 'n mens kalm laat voel, terwyl bottelgroen jou
terneergedruk kan laat voel. (1)
- 6.3 ONWAAR
Wanneer 'n mens terneergedruk voel, is jy moedeloos en sien na niks uit nie. (2)
- 6.4 C/gelukkige werknemers produktief sal wees (1)
- 6.5 afgewissel (1)
- 7.1 B/se reg om te sê wat hulle wil, bedreig is (1)
- 7.2 Die reg van mense om te sê wat hulle wil, is (deur moontlike wetgewing)
bedreig. (1)
- 7.3 Dit was 'n negatiewe/slegte gebeurtenis. (1)
- 7.4 Dit is sleg. Dit beteken dat 'n mens seergekry het/negatief beïnvloed
is/verhoed is om vooruit te gaan (te groei). (2)
- 7.5 Amerika (1)
8. Sien Rubriek (30)
- 9.1 Hy gebruik 'n metaalverklikker om metaal voorwerpe soos juweliersware en
geld op te spoor. (1)
- 9.2 Ben, tannie Minnie en Babsie ontspan op die strand omdat hulle vakansie
hou. (1)
- 9.3 B/foutvinderige (1)
- 9.4 nadele (1)
- 9.5 D/konnotasie (1)
- 9.6 ONWAAR
Dit is konnotasie. Die man kan nie 'n parasiet wees nie – hy is soos 'n
parasiet wat op ander teer. (2)
- 9.7 Mense verloor nie hulle besittings op die strand nie. (1)
- 9.8 wie (1)
- 9.9 hondjie (1)
- 9.10 Die gesin het vir die Desember vakansie per motor Durban toe gereis. (1)
- 10.1 radio's (1)
- 10.2 C
'n Snw. wat in die enkelvoud op "s" eindig, 'n afkappings –s in die meervoud
kry. (1)

10.3	Pa's Selfstandige naamwoorde wat in die enkelvoud op 'n lang "a" eindig, kry 'n afkappings –s in die meervoud.	(2)
10.4	wêreldberoemd	(1)
10.5	Pa het <u>aan</u> die universiteit studeer om 'n tandarts te word.	(1)
10.6	bewonderaar/geliefde	(1)
10.7	Dis nie soos ek jou ma leer ken het nie.	(1)
10.8	Jy moes ook so iets gedoen het.	(1)
10.9	C/sy pa se aanbeveling hom glad nie aanstaan nie.	(1)
10.10	JA Sy steek haar tong uit asof sy naar is – as iets jou naar maak, gril jy daarvoor/staan dit jou glad nie aan nie.	(2)
11.1	dienste	(1)
11.2	hemelhoog	(1)
11.3	wat	(1)
11.4	baie/verskriklik/vreeslik/besonder	(1)
11.5	keer	(1)
11.6	Die <u>rapport</u> is swak.	(1)
11.7	Die seun het gereeld sy punte weggesteek.	(1)
11.8	asb.	(1)
11.9	Word hy vir die geheime diens opgelei?	(1)
11.10	Leeu vra of selfs die ouers nie eers mag weet nie.	(2)
12.	Sien Rubriek	(20)
13.	Sien Rubriek	(20)

VRAAG 8: RUBRIEK VIR DIE NASIEN VAN DIE DIALOOG

30 PUNTE	KODE 7 Uitmuntend 80-100%	KODE 6 Verdienslik 70-79%	KODE 5 Beduidend 60-69%	KODE 4 Voldoende 50-59%	KODE 3 Matig 40-49%	KODE 2 Basies 30-39%	KODE 1 Ontoereikend 0-29%
INHOUD EN BEPLANNING 19 PUNTE	<u>15½-19</u> -Inhoud beïndruk leser met insig in onderwerp. -Idees uitdagend en volwasse. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n feitlik foutlose, gepaste opstel.	<u>13½-15</u> -Inhoud toon deeglike interpretasie van onderwerp. -Idees interessant en verbeeldingryk. -Beplanning en/of eerste poging lei tot goedsaamgestelde , gepaste opstel.	<u>11½-13</u> -Inhoud toon 'n goeie interpretasie van onderwerp. -Idees interessant en oortuigend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n goeie, gepaste opstel.	<u>9½-11</u> -Inhoud is 'n voldoende interpretasie van onderwerp. -Idees gewoon en diepte ontbreek. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n bevredigende opstel/ aanbieding.	<u>7½-9</u> -Inhoud gewoon met leemtes in samehang. -Idees meestal relevant, herhalend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot gemiddelde/ redelike verstaanbare opstel.	<u>6-7</u> -Inhoud dikwels onverstaanbaar. Gebrek aan samehang. -Idees is min en dikwels herhalend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot opstel wat nie goed aangebied is nie.	<u>0-5½</u> -Inhoud nie ter sake nie. Geen samehang nie. -Idees herhaal. -Beplanning en/of eerste poging ontbreek heeltemal. Swak opstel/ aanbieding.
TAAL, STYL EN REDIG E-RING 7 PUNTE	<u>6-7</u> -Toon kritiese taalbewustheid. -Effektiewe gebruik van taal en punktuasie. Maak van figuurlike taal gebruik. -Woordkeuse hoogs toepaslik/uitmuntend. -Styl, toon en register is hoogs gepas. -Opstel feitlik foutloos na proeflees en redigering.	<u>5-5½</u> -Toon kritiese taalbewustheid. -Korrekte gebruik van taal en punktuasie. Kan figuurlike taal gebruik in korrekte konteks. -n Variasie in wordekeuse en word korrek gebruik. -Styl, toon en register is toepaslik vir die onderwerp. -Opstel meestal foutloos na proeflees en	<u>4½</u> -Daar is bewyse van kritiese taalbewustheid -Taal en punktuasie: meestal korrek. -Woordkeuse is gepas vir opstel. -Styl, toon en register is meestal toepaslik vir die onderwerp. -Opstel oor die algemeen foutloos na proeflees en redigering.	<u>3½-4</u> -n Aanduiding van kritiese taalbewustheid -Taal baie eenvoudig en punktuasie voldoende. -Woordkeuse voldoende. -Styl, toon en register Oor die algemeen in ooreenstemming met vereistes vir die onderwerp. -Opstel het steeds	<u>3</u> -Bepaalde kritiese taalbewustheid -Taal gewoon en punktuasie dikwels foutiewelik gebruik.. -Woordkeuse basies. -Styl, toon en register toon gebrek aan samehang. -Opstel het steeds baie foute na proeflees en redigering.	<u>2½</u> -Geen kritiese taalbewustheid -Gebrekkige taal en punktuasie. -Woordkeuse beperk. -Styl, toon en register gebrekkig. -Opstel is besaai met foute ten spyte van proeflees en redigering.	<u>0-2</u> -Geen kritiese taalbewustheid -Ernstige gebrek aan taal en punktuasie. -Woordkeuse ontoepaslik. -Styl, toon en register is baie gebrekkig. -Opstel is besaai met foute en verwarr ten spyte van proeflees en redigering.

		redigering.		foute na proeflees en redigering.			
STRUK -TUUR 4 PUNTE	<u>4</u> -Ontwikkeling van onderwerp samehangend met verbeeldingryke details. -Sinne en paragrawe samehangend saamgestel. -Lengte is in ooreenstemming met vereistes.	<u>3½</u> -Ontwikkeling van onderwerp samehangend en logiese ontwikkeling van details. -n Verskeidenheid tipes sinne paragrawe skakel logies. -Lengte is korrek.	<u>3</u> -Ontwikkeling van onderwerp is samehangend met verbeeldingryke details. -Sinne en paragrafering: samehangend, goed gekonstrueer/ saamgestel. -Lengte is korrek	<u>2½</u> -Onderwerp bevat sommige idees, noodsaaklike details egter ingesluit. -Sinskonstruksie en paragrafering mag foute bevat, maar opstel maak nog sin. -Lengte is amper korrek.	<u>2</u> -Daar is bewyse van ontwikkeling van sommige noodsaaklike idees. -Sinskonstruksie en paragrafering foutief, maar idees is verstaanbaar. -Lengte is te kort/ te lank.	<u>1½</u> -Dwaal soms van die onderwerp af, algemene gedagtegang moeilik om te volg. -Sinskonstruksie en paragrafering baie elementêr saamgestel. -Lengte is te kort/ te lank.	<u>0-1</u> -Afgedwaal van die onderwerp. -Sinskonstruksie en paragrafering: deurmekaar en ondeurdag. -Lengte is heeltemal te kort/te lank.

Vraag 12 en 13

40 PUNTE	KODE 7 Uitmuntend 80-100%	KODE 6 Verdienstelik 70-79%	KODE 5 Beduidend 60-69%	KODE 4 Voldoende 50-59%	KODE 3 Matige 40-49%	KODE 2 Basies 30-39%	KODE 1 Ontoereikend 0-29%
INHOUD EN BEPLANNING 24 PUNTE	<u>20-24</u> -Inhoud uitstaande, hoogs oorspronklik. -Idees stemjou tot nadenke uitdagend, volwasse -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n foutlose aanbieding.	<u>17-19</u> -Inhoud verdienstelik, oorspronklik. -Idees verbeelingryk en interessant. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n vernuftige aanbieding.	<u>14½-16½</u> -Inhoud goed, redelik koherent. -Idees interessant en oortuigend. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n goeie aanbieding.	<u>12-14</u> -Inhoud geskik, voldoende koherent. -Idees interessant, oorspronklikheid voldoende. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n bevredigend aanbieding.	<u>9½-11½</u> -Inhoud middelmatig, gewoon. Gapings in koherensie. -Idees meestal toepaslik. Oorspronklikheid beperk. -Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n redelike en samehangend	<u>7½-9</u> -Inhoud nie altyd duidelik, Koherensie ontbreek. -Beperkte idees, herhaal dikwels. -Onvoldoende vir huistaalvlak t.s.v. Aanbieding nie goed nie.	<u>0-7</u> -Inhoud grootliks irrelevant. Geen koherensie. -Idees vervelig, herhalend. -Onvoldoende beplanning en/of eerste poging. Aanbieding swak.
TAAL, STYL EN REDIGERING 12 PUNTE	<u>10-12</u> -Krities bewus van taalimpak. -Taal, puntuasie effektief gebruik. -Gebruik hoogs gepaste, figuurlike taal. -Woordkeuse uitsonderlik en volwasse. -Styl, toon, register hoogs geskik vir onderwerp. -Feitlik foutloos na proeflees en redigering.	<u>8½-9</u> -Krities bewus van taalimpak. -Taal, puntuasie korrek; Gebruik knap figuurlike taal. -Woordkeuse varieer en is kreatief. -Styl, toon, register geskik vir onderwerp. -Grootliks foutvry na proeflees en redigering.	<u>7½-8</u> -Krities bewustheid van taal duidelik. -Taal, puntuasie meestal korrek -Woordkeuse geskik vir teks.. -Styl, toon, register geskik vir teks. -Meestal foutvry na proeflees en redigering.	<u>6½-7</u> -Enkele aanduidings van kritiese taalbewustheid. -Taal eenvoudig, puntuasie oldoende. -Woordkeuse voldoende. -Styl, toon, register oor die algemeen in ooreenstemming met teksvereistes. -Steeds foute na proeflees en redigering.	<u>5-6</u> -Beperkte aanduidings van kritiese bewustheid. -Taal middelmatig, puntuasie dikwels verkeerd gebruik. -Woordkeuse beperk. -Styl, toon, register toon gebrek aan samehang. -Baie foute na proeflees en redigering.	<u>4-5</u> -Geen kritiese taalbewustheid. -Gebrekkige taal en puntuasie. -Woordkeuse beperk. -Styl, toon, register nie geskik. -Besaa met foute na proeflees en redigering.	<u>0-3½</u> -Geen kritiese taalbewustheid. -Ernstige gebrek aan taal en puntuasie. -Woordkeuse nie geskik. -Styl, toon, register gebrekkig in alle opsigte. -Besaa met foute en verwar leser na proeflees en redigering.

TOTAAL :20 [40/2=20]